

Cuprins

CAPITOLUL I. DEFINIRE. TERMINOLOGIE.

REGLEMENTARE	19
<i>Secțiunea I. Moștenire sau succesiune ?</i>	19
<i>Secțiunea a II-a. Succesiunea: Transmisiune de patrimoniu</i>	21
<i>Secțiunea a III-a. Sediul materiei</i>	22

CAPITOLUL AL II-LEA. FELURILE MOȘTENIRII ____ 24

<i>Secțiunea I. Moștenirea legală</i>	24
<i>Secțiunea a II-a. Moștenirea testamentară</i>	27
<i>Secțiunea a III-a. Coexistența felurilor de moștenire.</i>	
<i>Moștenirea convențională</i>	28

CAPITOLUL AL III-LEA. CARACTERELE JURIDICE

ALE TRANSMISIUNII MOȘTENIRII	31
<i>Secțiunea I. Caracterul mortis causa</i>	31
<i>Secțiunea a II-a. Caracterul universal</i>	33
<i>Secțiunea a III-a. Caracterul unitar</i>	35
<i>Secțiunea a IV-a. Caracterul indivizibil</i>	37

CAPITOLUL AL IV-LEA. DESCHIDEREA MOȘTENIRII	41
<i>Secțiunea I. Data deschiderii moștenirii</i>	42
§1. Stabilirea momentului deschiderii moștenirii	42
1.1. Constatarea fizică a decesului	42
1.2. Declararea judecătorească a morții	44
§2. Importanța datei deschiderii moștenirii	46
<i>Secțiunea a II-a. Locul deschiderii moștenirii</i>	47
§1. Noțiunea de loc al deschiderii moștenirii	47
§2. Importanța practică a locului deschiderii moștenirii	49

CAPITOLUL AL V-LEA. CONDIȚII GENERALE ALE MOȘTENIRII	54
<i>Secțiunea I. Capacitatea de a moșteni</i>	54
§1. Persoane care au capacitate succesorală	55
1.1. Persoanele fizice în viață la data deschiderii succesiunii	56
1.2. Persoanele fizice concepute, dar nenăscute la data deschiderii succesiunii	56
1.3. Persoanele fizice dispărute	57

1.4. Persoanele juridice înființate la deschiderea moștenirii _____	58
§2. Persoane care nu au capacitate succesorală ____	60
2.1. Precedenții și copilul conceput și născut mort _____	61
2.2. Comorienții și codecedenții _____	61
<i>Secțiunea a II-a. Vocația la moștenire _____</i>	<i>64</i>
§1. Delimitări conceptuale. Noțiuni _____	64
§2. Vocația legală și vocația testamentară _____	64
<i>Secțiunea a III-a. Nedemnitățile succesorale _____</i>	<i>65</i>
§1. Definiție, caracter, natură juridică _____	65
§2. Felurile nedemnității succesorale _____	67
2.1. Nedemnitățile de drept _____	67
2.2. Nedemnitățile judiciare _____	70
§3. Efectele nedemnității _____	74
3.1. Efectele nedemnității față de nedemn _____	76
3.2. Efectele nedemnității față de descendenții nedemnului _____	78
3.3. Efectele nedemnității față de terți _____	79
3.4. Înlăturarea efectelor nedemnității _____	81
§4. Invocarea și constatarea nedemnității succesorale _____	82

CAPITOLUL AL VI-LEA. CONDIȚIILE SPECIALE ALE MOȘTENIRII LEGALE	86
<i>Secțiunea I. Vocația legală generală</i>	88
<i>Secțiunea a II-a. Reciprocitatea vocației legale generale la moștenire</i>	90
<i>Secțiunea a III-a. Vocația legală concretă</i>	91
CAPITOLUL AL VII-LEA. PRINCIPIILE GENERALE ALE MOȘTENIRII LEGALE	94
<i>Secțiunea I. Principiul chemării la moștenire a rudelor în ordinea claselor de moștenitori legali</i>	94
<i>Secțiunea a II-a. Principiul proximității gradului de rudenie</i>	96
<i>Secțiunea a III-a. Principiul egalității între rudele din aceeași clasă și de același grad</i>	97
CAPITOLUL AL VIII-LEA. REPREZENTAREA SUCCESORALĂ	99
<i>Secțiunea I. Definiție, natură juridică, subiecte</i>	99
§1. Noțiune	99
§2. Natura juridică	100
§3. Subiecte	102

<i>Secțiunea a II-a. Condițiile reprezentării succesoriale</i>	103
§1. Condiții referitoare la reprezentat	103
§2. Condiții referitoare la reprezentant	106
<i>Secțiunea a III-a. Modul în care operează reprezentarea</i>	108
§1. În toate cazurile	108
§2. La infinit	109
§3. De drept și imperativ	110
<i>Secțiunea a IV-a. Efectele reprezentării succesoriale</i>	111
§1. Efecte generale	111
§2. Efecte particulare	113

CAPITOLUL AL IX-LEA. CLASELE DE MOȘTENITORI LEGALI _____ 115

<i>Secțiunea I. Clasa I de moștenitori legali (descendenții defunctului)</i>	115
§1. Componentă	115
§2. Reguli de împărțire a moștenirii	117
§3. Caracterele juridice ale drepturilor succesoriale ale descendenților	119
<i>Secțiunea a II-a. Clasa a II-a de moștenitori legali (ascendenții privilegiați și colateralii privilegiați)</i>	121
§1. Ascendenții privilegiați	122
1.1. Componentă	122

1.2. Caracterile juridice ale drepturilor succesorale ale ascendenților privilegiați _____	125
§2. Colateralii privilegiați _____	125
2.1. Componentă _____	125
2.2. Caracterile juridice ale drepturilor succesorale ale colateralilor privilegiați _____	126
§3. Împărțirea moștenirii în clasa a II-a _____	127
3.1. Împărțea moștenirii între ascendenții privilegiați și colateralii privilegiați _____	127
3.2. Împărțea moștenirii între colateralii privilegiați _____	128
<i>Secțiunea a III-a. Clasa a III-a de moștenitori legali (ascendenții ordinari) _____</i>	
§1. Componentă _____	130
§2. Împărțirea moștenirii în clasa a III-a _____	131
§3. Caracterile juridice ale drepturilor succesorale ale ascendenților ordinari _____	131
<i>Secțiunea a IV-a. Clasa a IV-a de moștenitori legali (colateralii ordinari) _____</i>	
§1. Componentă _____	132
§2. Reguli de împărțire a moștenirii _____	133
§3. Caracterile juridice ale drepturilor succesorale ale colateralilor ordinari _____	133

CAPITOLUL AL X-LEA. DREPTURILE SUCCESORALE ALE SOȚULUI SUPRAVIEȚUITOR	134
<i>Secțiunea I. Condițiile speciale cerute soțului supraviețuitor</i>	135
§1. Calitatea de soț	136
§2. Caracterele juridice ale dreptului la moștenire al soțului supraviețuitor	140
<i>Secțiunea a II-a. Regimului matrimonial și clauza de preciput</i>	140
§1. Felurile regimului matrimonial	140
§2. Clauza de preciput și masa succesorală	143
<i>Secțiunea a III-a. Drepturile soțului supraviețuitor în concurs cu clasele de moștenitori</i>	145
§1. Cota succesorală legală a soțului supraviețuitor	145
§2. Probleme speciale	147
<i>Secțiunea a IV-a. Dreptul special al soțului supraviețuitor asupra mobilierului și obiectelor de uz casnic</i>	149
§1. Mobilierul și obiectele de uz casnic. Definire	150
§2. Natura juridică a dreptului special	152
§3. Condițiile dreptului special	154

<i>Secțiunea a V-a. Dreptul de abitație al soțului supraviețuitor</i>	156
§1. Noțiune	156
§2. Caracterele juridice	157
§3. Condițiile dreptului de abitație	158
§4. Încetarea dreptului de abitație	160
CAPITOLUL AL XI-LEA. MOȘTENIREA VACANTĂ	161
<i>Secțiunea I. Noțiunea de moștenire vacantă</i>	161
<i>Secțiunea a II-a. Natura juridică</i>	162
<i>Secțiunea a III-a. Procedura constatării vacanței succesoriale</i>	165
§1. Numirea curatorului special	165
§2. Somarea succesibililor	166
§3. Certificatul de vacanță succesorală	167
BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ	169
TESTE GRILĂ	173
<i>Răspunsuri</i>	209
MODELE DE ACTE NOTARIALE	211

SINTEZĂ DE LEGISLAȚIE	247
1. <i>Legea nr. 287/2009 privind Codul civil (extras)</i>	249
2. <i>Legea notarilor publici și a activității notariale nr. 36/1995 (extras)</i>	268
3. <i>Regulamentul de aplicare a Legii notarilor publici și a activității notariale nr. 36/199 (extras)</i>	293